

Bere barne eta kanpo-egituren ikerketak harrespiltzat jotzeko zalantzan jartzen gaitu.

Azkenik, azpimarragarria da nola harrespil latorren H.M.era eta honekin tangente harrimetaketa bat, bere iparraldeko zonaldea tinkatutako 5 harriz ingu-

raturik duena, aurkitu zen. Hauetako bi, aukera auke-rakoak dira eta batek 1,50 m-ko luzera, 0,40 m-ko zabalera eta 0,15 m-ko altuera ditu eta besteak 0,45.

Harri-metaketa erdigunean, lurrean etzanda, 1,18 m-ko luzerako harri bat aurkitu zen.

IV. C 14zko bidezko datazioak. Beste aztarnategi batzuekin konparaketa

X. PEÑALVER

Gaurdaino, Mulisko Gainean datazio bat egin da. Honetarako New Jersey-ko Teledyne Isotopes-era egur-ikatz zatiak bidali ziren eta adin-kalkulurako karbonoaren 5.568 urtetako batezbesteko bizia erabili da. Lortutako data 2.630 ± 90 B.P. izan da.

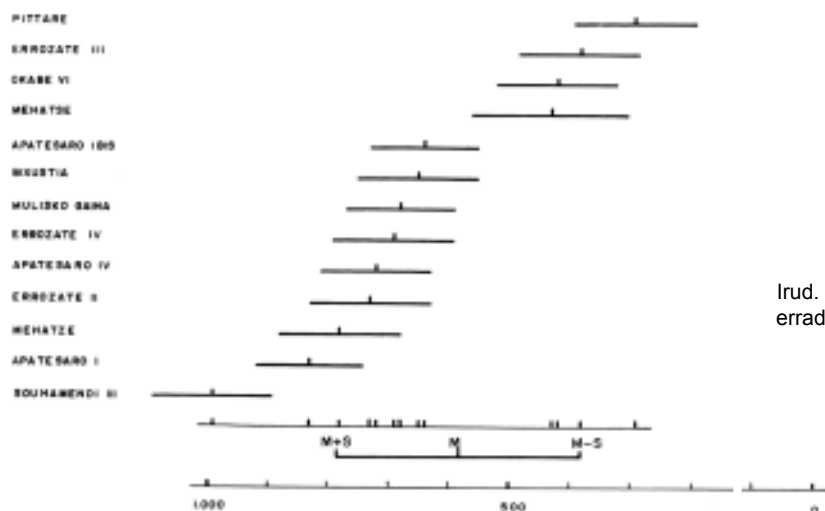
Gaur egun, harrespil eta tumuluen 13 datazio ditugu K.a. I. milurtearen barnean. Ba dira beste bi antzeko monumentu, askozaz berriagoak diren datak eman dituzte.

Souhamendi III	2940 ± 100
Apatesaro I	2780 ± 90
Mehatze V	2730 ± 100
Errozte II	2680 ± 100
Apatesaro IV	2670 ± 90
Errozte IV	2640 ± 100
Mulisko Gaina	2630 ± 90 (I.14.100)
Bixustia	2600 ± 100
Apatesaro I bis	2590 ± 90

Mehatze B	2380 ± 130 (Ly-881)
Okabe 6	2370 ± 100
Errozate III	2330 ± 100
Pittare	2240 ± 100
Ahiga	1000 ± 80 (Gif. 5022)
Sohandi	800 ± 210

Data hauek denak B.P. dira.

Data-zerrenda honetatik ondoriozta daiteke, bi datazio ezik, bata Ahiga tumulukoa (J. BLOT, 1981) eta Sohandi harrespilekoa bestea (J. BLOT, 1984) 1000 ± 80 B.P. eta 800 ± 210 B.P. datak hurrenez hurren eman dituztenek, aztertutako beste aztarnategi guztietako data denak. Souhamendi III tumulukoaren 2940 ± 100 B.P. (J. BLOT 1976) eta Pittare tumulukoaren 2240 ± 100 B.P. (J. BLOT, 1979) tartean oszilatzen dutela. Ikusten dugunez denak K.a. I. milurtearen barnean daude, gehiengo oszilazioa 700 urtekoa dugularik.

Irud. 4.1. Euskal Herrian industu diren harrespilen erradiokarbono-datazioak.

Gaur arte, Euskadiko Hegoaldeari dagokionez aztertzen ari garen aztarnategiaren data bakarra daukagu.

Laginak, harrespil 3aren indusketan zehar bildu dira, azaletik 0,28 m-ko sakontasunean hareharriz osaturiko anderakuntza-zorutik hurbil.

Industutako harrespiletan kimu edo ikatz-zatiak monumentuaren barneko zona osoan banatuta agertzen dira, 0,005 m-ko zatiak jasoz. 31J laukian, harrespilaren erdigunetik gertu, dataziorako erabili-ko zen 0,06 m-ko zati bat agertu zen.

4.1. Irudian ikus daitekeen bezala orain ditugun datazioetatik bost 2700-2600 B.P. urte tartean aurkitzen dira, Mulisko Gaineko multzokoa ere talde honetan barnesartzen delarik.

13 datazio hauen batezbestekoa aurkituz ko data lortzen dugu *desbiderapen standard-arekin*.

Horrela bada, C14 metodoaren bidez lortu diren datazioetatik ondorio honetara iritsi daiteke, hots, monumentu hauek Euskal Herrian behintzat, k.a. 990 eta 290 urteen tartean erabiliak izan direla.

Esan dezagun azkenik monumentu hauetako baten hurbiltasun espazialak ez duela adierazten hurbiltasun kronologikoa, Errozate II, III eta IVeko kasuetatik ondorioazta daiteken bezala, beraien artean tangenteak, eta antzeko arkitektura dutenak. Hauen datak k.a.730 Errozate IIan, 690 Errozate IVan eta 380 Errozate IIIan ditugu. Nahiz lehenengo biak garaikideak izan, hirugarrena besteetatik nahiko urrun aurkitzen da. Berdin, Bixustia tumulua eta Souhamendikoa, 100 metroz bananduak 360 urteko tartea dute kronologikoki (2600 ± 100 B.P. eta 2940 ± 100 B.P., hurrenez hurren).

V. Mulisko gaineko multzo megalitikoaren ikerketa sedimentologikoa

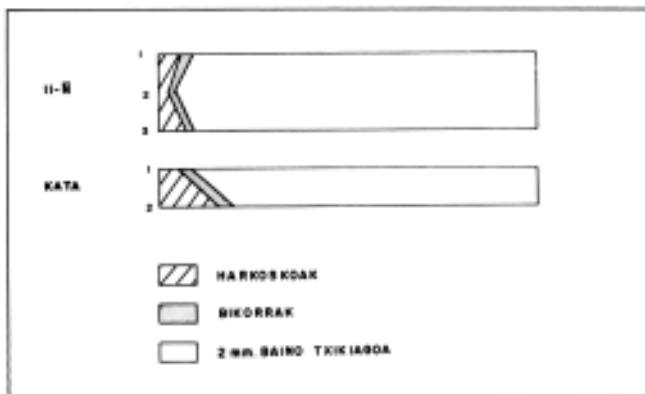
M. ARANZASTI*
M. OLASKOAGA*
A. URIZ*

Kokapena

Mulisko-Gaineko multzo megalitikoa Urnieta-Hernaniko udal-barrutietan kokatzen da, Onddi mendia-aren HE-ko maldan, itsasmailatik 415 m-tara.

Koordenatuak: Orria 64 (Donostia). Longitueda $01^{\circ} 44' 26''$. Latitueda $43^{\circ} 13' 43''$ Altitueda 415 m. Orria 64-46 (Urnieta) X.585.685 Y.4.786.910 Z.415.

Aztarnategia segida triasikoan kokatzen da, hareharri eta konglomeratu mailetan.

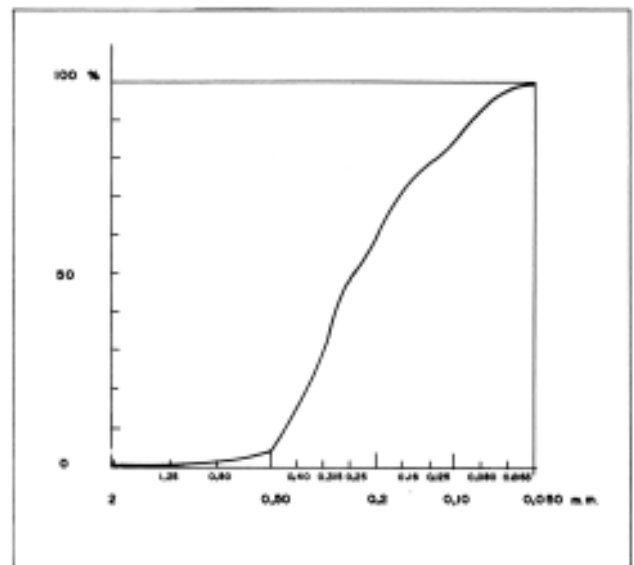

Irud. 5.1. Granulometria orokorra.

ANALISI SEDIMENTOLOGIKOA

1. Laginen bilketa

Ikerketa sedimentologikorako laginak 11 $\tilde{N}$ lauki-ko 3.sektorean bildu dira. Zutabea 5 cm-ko lodiera-

Irud. 5.2. Hareen granulometria (2 tik 0,050 mm-tara). Kurba megalitikoaren granulometria (11 $\tilde{N}$, 2. azala).

*Aranzadi Zientzi Elkarte, Donostia.